

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 10/2019

**Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
(Τμήμα Δ')**

Συνεδρίαση της 17ης Ιανουαρίου 2019

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Χρυσαφούλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Γεώργιος Κανελλόπουλος, Αικατερίνη Γρηγορίου, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Ευστράτιος Συνοίκης, Παναγιώτης Παππάς, Αθανάσιος Θεοχάρης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Παντελεήμων Παπαδάκης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 2515/1/26-α' /11-11-2018 έγγραφο του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη/Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας/Κλάδος Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρωπίνου Δυναμικού/Διεύθυνση Οργάνωσης & Νομικής Υποστήριξης/Τμήμα Νομικών Υποθέσεων.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται αν: (α) Είναι νόμιμη η βεβαίωση των υπ' αριθμ. 625300181507, 625300181508, 625300179431 και 625300179430 Πράξεων Βεβαίωσης Παράβασης του Τμήματος Τροχαίας Βόλου σε βάρος των ανήλικων κάτω των δέκα ετών (εξήμισυ και εννιάμισυ ετών) Ι. Π. και Π. Π.; (β) Σε περίπτωση που η απάντηση στο ως άνω ερώτημα είναι αρνητική, αν είναι επιτρεπτή η ανάκληση των τροχονομικών παραβάσεων που βεβαιώθηκαν σε βάρος των ως άνω ανηλίκων με απόφαση του Διοικητή του Τμήματος Τροχαίας Βόλου, με πράξη του οποίου επικυρώθηκαν οι εν λόγω παραβάσεις. (γ) Είναι δυνατή η ανάκληση των τροχονομικών παραβάσεων, το αντίτιμο των οποίων έχει ήδη καταβληθεί;

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο παραπάνω έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό και υποβάλλεται το εξεταζόμενο ερώτημα κατ' επίκληση διατάξεων που παρατίθενται στο νομοθετικό πλαίσιο της υπόθεσης:

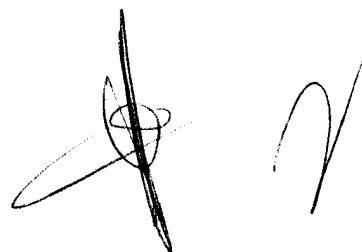
1. Την 3-2-2018 αστυνομικοί του Τμήματος Τροχαίας Βόλου, έπειτα από σχετική κλήση στο R/T Κέντρο της περιοχής, μετέβησαν σε ανοικτό αθλητικό κέντρο, όπου διαπίστωσαν ότι στον εσωτερικό χώρο αυτού δύο ανήλικα αδέρφια, οι Ι. Π. (γεν. 10-8-2011) και Π. Π., (γεν. 29-10-2008), υπό την φυσική παρουσία και εποπτεία του πατέρα τους, Ε. Π., οδηγούσαν από ένα δίκυκλο μοτοποδήλατο. Στους προαναφερόμενους ανήλικους οι αστυνομικοί του Τ.Τ. Βόλου διενήργησαν τροχονομικό έλεγχο, εκ του οποίου προέκυψε ότι τα ανωτέρω αδέρφια στερούνταν αδείας κυκλοφορίας, αδείας ικανότητας οδήγησης και ασφαλιστηρίου συμβολαίου, με αποτέλεσμα να βεβαιώσουν σε βάρος τους τις ανάλογες τροχονομικές παραβάσεις, εκδίδοντας ειδικότερα:

(α) Την υπ' αριθμ. 625300181507 Πράξη Βεβαίωσης Παράβασης με επιβολή προστίμου διακοσίων πενήντα (250) ευρώ σε βάρος του οδηγού Ι. Π., καθώς και του ιδιοκτήτη Ε. Π., επειδή δεν διέθεταν ασφαλιστήριο συμβόλαιο,

(β) Την υπ' αριθμ. 625300181508 Πράξη Βεβαίωσης Παράβασης με επιβολή προστίμου τριακοσίων (300) ευρώ σε βάρος του οδηγού Ι. Π., για παράβαση των άρθρων 88 και 94 του ν. 2696/1999 (Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας),

(γ) Την υπ' αριθμ. 625300179431 Πράξη Βεβαίωσης Παράβασης με επιβολή προστίμου διακοσίων πενήντα (250) ευρώ σε βάρος του οδηγού Π. Π., καθώς και του ιδιοκτήτη Ε. Π., επειδή δεν διέθεταν ασφαλιστήριο συμβόλαιο,

(δ) Την υπ' αριθμ. 625300179430 Πράξη Βεβαίωσης Παράβασης με επιβολή προστίμου τριακοσίων (300) ευρώ σε βάρος του οδηγού Π. Π., για παράβαση των άρθρων 88 και 94 του ν. 2696/1999 (Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας).

2. Επιπλέον, σε βάρος του ιδιοκτήτη Ε. Π. συντάχθηκαν και υποβλήθηκαν Εκθέσεις Αρχής στον Δημόσιο Κατήγορο Βόλου, για παραβάσεις του άρθρου 99 του ν. 2696/1999, ήτοι επειδή παραχώρησε προς οδήγηση οδικό όχημα σε πρόσωπο, το οποίο δεν κατείχε την κατάλληλη άδεια οδήγησης, καθώς και του άρθρου 17 του ν. 2170/1993, ήτοι επειδή ως ιδιοκτήτης ανέχθηκε την κυκλοφορία του οχήματός του, χωρίς να είναι ασφαλισμένο.

3. Τα όργανα του Τμήματος Τροχαίας Βόλου, ερειδόμενα στη διάταξη του άρθρου 126 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα, δεν βεβαίωσαν και δεν απέδωσαν στους εν λόγω ανήλικους τις ποινικές ευθύνες για τις τροχονομικές παραβάσεις που διέπραξαν, αλλά περιορίστηκαν στην επιβολή σε βάρος τους μόνο των αντίστοιχων διοικητικών προστίμων, κατ' επίκληση της διάταξης του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1976, σε συνδυασμό με την έλλειψη ρητής νομικής διάταξης που να απαγορεύει την επιβολή διοικητικών ποινών σε βάρος ανηλίκων προσώπων.

4. Την 12-2-2018 οι γονείς των προαναφερομένων ανηλίκων, ως από κοινού ασκούντες την επιμέλεια των τέκνων τους, υπέβαλαν έγγραφες «αντιρρήσεις» ενώπιον του Διοικητή του Τμήματος Τροχαίας Βόλου, αιτούμενοι την άρση των επιβληθέντων προστίμων σε βάρος των ανηλίκων τέκνων τους, ισχυριζόμενοι αφενός μεν ότι τα εν λόγω μοτοποδήλατα είναι απλώς βενζινοκίνητα δίτροχα παιδικά παιχνίδια για τα οποία δεν είναι δυνατή η έκδοση αδειάς κυκλοφορίας και ως εκ τούτου και ασφαλιστηρίου συμβολαίου, αφετέρου δε ότι είναι νομικά αβάσιμη η βεβαίωση των διοικητικών προστίμων σε βάρος των ανηλίκων τέκνων τους, διότι αυτά ήταν ανίκανα προς καταλογισμό.

5. Οι ανωτέρω αντιρρήσεις απορρίφθηκαν από τον Διοικητή του Τμήματος Τροχαίας Βόλου, με τις από 12-2-2018 Πράξεις του, τα δε πρόστιμα, που επιβλήθηκαν με τις υπ' αριθμ. 625300181507 και 625300179431 Πράξεις Βεβαίωσης Παράβασης σε βάρος των οδηγών και του ιδιοκτήτη επειδή στερούνταν ασφαλιστηρίων συμβολαίων, έχουν ήδη καταβληθεί.

6. Ακολούθως, ο Ε. Π. υπέβαλε προς τη Διεύθυνση Αστυνομίας Μαγνησίας, με κοινοποίηση στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Βόλου, το Αρχηγείο ΕΛ.ΑΣ. και τον Συνήγορο του Πολίτη, την από 5-3-2018 Έκθεση Αναφοράς του, με την οποία καταγγέλλει ως καταχρηστική και παράνομη την ανωτέρω περιγραφόμενη

υπηρεσιακή αντιμετώπιση του εν λόγω περιστατικού από τους αστυνομικούς του Τμήματος Τροχαίας Βόλου και ζήτησε να γίνουν αμέσως οι δέουσες ενέργειες προς αποκατάσταση της σε βάρος του βλάβης.

7. Η Διεύθυνση Οργάνωσης και Νομικής Υποστήριξης του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας (ερωτώσα Υπηρεσία) στο σώμα του εγγράφου του εν λόγω ερωτήματος, και υπό στοιχείο 23 αυτού, διατυπώνει την εξής θέση: «*Δοθέντων των ανωτέρω και δεδομένης της αναλογικής εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 121 και 126 ΠΚ, άποψη της Υπηρεσίας μας είναι ότι οι τροχονομικές παραβάσεις που βεβαιώθηκαν σε βάρος των ανηλίκων Π. Ι. (γεν. 2011) και Π. Π. (γεν. 2008), αποτελούν παράνομες διοικητικές πράξεις, οι οποίες βεβαιώθηκαν κατά παράβαση του ισχύοντος νομικού πλαισίου και ως τέτοιες πρέπει να ανακληθούν με απόφαση του Διοικητή του Τμήματος Τροχαίας Βόλου, ο οποίος τις είχε τελικώς επικυρώσει, μετά τη βεβαίωσή τους από τα αστυνομικά όργανα*».

Νομοθετικό πλαίσιο

8. Στις διατάξεις των άρθρων 1 περ. α και β, 2 παρ. 1 και 5 παρ. 1 και 4 περ. γγ του π.δ. 237/1986 (Α' 110), όπως η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 5, διαδοχικώς τροποποιηθείσα, αντικαταστάθηκε τελικώς με τις διατάξεις του άρθρου δέκατου τέταρτου του ν. 4286/2014 (Α' 194), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 1

Κατά την έννοια του παρόντος:

α) *Αυτοκίνητο όχημα είναι το επί του εδάφους και όχι επί τροχιών με μηχανική δύναμη ή με ηλεκτρική ενέργεια κινούμενο όχημα, ανεξάρτητα αριθμού τροχών. ... β) Ασφαλισμένος είναι το πρόσωπο του οποίου η ευθύνη καλύπτεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. ...*

Άρθρο 2

1. Ο κύριος ή κάτοχος αυτοκινήτου που κυκλοφορεί μέσα στην Ελλάδα επί οδού υποχρεούται να έχει καλύψει με ασφάλιση την εκ τούτου έναντι τρίτων αστική ευθύνη, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Η κυκλοφορία επί γηπέδου προσιτού στο κοινό ή σε κάποιο αριθμό προσώπων που δικαιούνται να συχνάζουν σ' αυτό, εξομοιώνεται με την κυκλοφορία επί οδού. ...

Άρθρο 5

1. Επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 3, απαγορεύεται η κυκλοφορία αυτοκινήτου στην Ελλάδα, αν δεν υπάρχει κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 ασφαλιστική κάλυψη. ...

4. Σε περίπτωση κυκλοφορίας οχήματος, χωρίς την κατά το άρθρο 2 ασφαλιστική κάλυψη, επιβάλλονται, πέραν των αναγραφόμενων στο άρθρο 12 ποινών, και οι παρακάτω διοικητικές κυρώσεις, με πράξη της αστυνομικής αρχής: ...γγ) Χρηματικό πρόστιμο στον κύριο ή κάτοχο του οχήματος και στον οδηγό αυτού, υπέρ του κατά το άρθρο 16 του κ.ν. 489/1976 Επικουρικού Κεφαλαίου ίσο με χίλια (1.000) ευρώ για τα λεωφορεία και τα φορτηγά δημόσιας χρήσης, πεντακόσια (500) ευρώ για τα επιβατηγά και άλλα οχήματα κάθε φύσης και διακόσια πενήντα (250) ευρώ για τα δίκυκλα. Σε περίπτωση που οδηγός του οχήματος είναι ο κύριος ή κάτοχος αυτού επιβάλλεται ένα μόνο πρόστιμο. Το παραπάνω χρηματικό πρόστιμο εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. ...».

9. Στις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, 88 παρ. 1 και 4, 94 παρ. 1 και 4 και 104 παρ. 1, 2, 3 και 5 του ν. 2696/1999 «Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας» (Α' 57), όπως οι διατάξεις του άρθρου 88 παρ. 1 και 4 τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 80 παρ. 1 και 2 του ν. 3542/2007 (Α' 50) αντίστοιχα, οι διατάξεις του άρθρου 94 αντικαταστάθηκαν με τη διάταξη το άρθρου 49 παρ. 1 του ν. 4155/2013 (Α' 120) και οι διατάξεις του άρθρου 104 παρ. 1, 2 τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3897/2010 (Α' 208), προβλέπονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για την εφαρμογή του παρόντος Κώδικα νοούνται ως:

... Μοτοποδήλατο: Το δίτροχο ή τρίτροχο όχημα, του οποίου η μέγιστη εκ κατασκευής ταχύτητα δεν υπερβαίνει τα 45 χιλιόμετρα την ώρα και, εάν είναι εξοπλισμένο με κινητήρα εσωτερικής καύσης, ο κυλινδρισμός του δεν υπερβαίνει τα 50 εκατοστά.....

Άρθρο 88

Άδεια κυκλοφορίας οχημάτων

1. Δεν επιτρέπεται μηχανοκίνητο όχημα, ρυμουλκούμενο, μοτοποδήλατο ή ζωήλατο όχημα να κυκλοφορεί οπουδήποτε στη χώρα, αν δεν έχει εκδοθεί γι' αυτό άδεια κυκλοφορίας. ...

6. Αυτός που θέτει σε κυκλοφορία, καθώς και αυτός που οδηγεί μοτοποδήλατο που δεν είναι εφοδιασμένο με άδεια κυκλοφορίας ή του οποίου η άδεια κυκλοφορίας έχει αφαιρεθεί ή έχει λήξει, τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο διακοσίων (200,00) ευρώ...

Άρθρο 94

Άδειες Οδήγησης – Κυρώσεις

Άδειες εκπαιδευτών υποψήφιων οδηγών

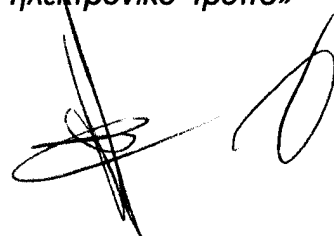
1. Για την οδήγηση μοτοποδηλάτων και ελαφρών τετρακύκλων, μοτοσικλετών, μηχανοκίνητων τρίκυκλων, τετράκυκλων και αυτοκινήτων απαιτείται η κατοχή της κατάλληλης κατηγορίας άδειας οδήγησης. Οι κατηγορίες των αδειών οδήγησης, η κλιμάκωση και η ισοδυναμία μεταξύ των κατηγοριών, καθώς και η χορήγηση, ανανέωση και η αμοιβαία αναγνώριση και ανταλλαγή αυτών ορίζονται στο π.δ. 51/2012 (Α' 101). ...

4. Αυτός που καταλαμβάνεται να οδηγεί μοτοποδήλατο, μοτοσικλέτα, μηχανοκίνητο τρίκυκλο, ελαφρύ τετράκυκλο, τετράκυκλο και αυτοκίνητο και στερείται ή δεν κατέχει την κατάλληλη άδεια οδήγησης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 1 του παρόντος ή η άδεια οδήγησής του έχει ανακληθεί ή αφαιρεθεί για οποιονδήποτε λόγο, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης από έναν (1) έως δώδεκα (12) μήνες, με διοικητικό πρόστιμο διακοσίων (200,00) ευρώ, καθώς και με επιτόπου αφαίρεση του εντύπου της άδειας οδήγησής του, εφόσον υπάρχει, για τριάντα (30) ημέρες. ...

Άρθρο 104

Επιβολή προστίμων από αστυνομικά όργανα

1. Στον καταλαμβανόμενο επ' αυτοφώρω να διαπράττει παραβάσεις, για τις οποίες προβλέπονται διοικητικά πρόστιμα, βεβαιώνεται «με έντυπο ή ηλεκτρονικό τρόπο»

από το αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο το προβλεπόμενο διοικητικό πρόστιμο για καθεμία από αυτές. Σε περιπτώσεις συγκρότησης μικτών συνεργείων για τη διαπίστωση συγκεκριμένων παραβάσεων, την ποινή του προστίμου επιβάλλει το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο που παρίσταται κατά τον έλεγχο.

2. Ο παραβάτης έχει δικαίωμα να εμφανισθεί εντός προθεσμίας τριών (3) ημερών, που αρχίζει από την επίδοση της βεβαίωσης στην Αρχή, στην οποία ανήκει το ανωτέρω όργανο όπως αυτή προσδιορίζεται στη σχετική βεβαίωση παράβασης, προκειμένου να προβάλει τις αντιρρήσεις του. Η απόφαση με την οποία εξετάζονται οι αντιρρήσεις πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη με αναφορά σε συγκεκριμένα περιστατικά και στοιχεία.

Αν δεν προβληθούν αντιρρήσεις ή αν απορριφθούν, επικυρώνεται το διοικητικό πρόστιμο από τον Προϊστάμενο της Αρχής και καταβάλλεται (κατά το ήμισυ) μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη βεβαίωση της παράβασης, εκτός: ...

3. Εφόσον παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία των δέκα (10) ημερών, το διοικητικό πρόστιμο καταβάλλεται στον δικαιούχο Ο.Τ.Α., χωρίς έκπτωση, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη βεβαίωσή του. ...

5. Τα πρόστιμα από τις διοικητικές παραβάσεις του Κ.Ο.Κ., που δεν καταβλήθηκαν εντός της αναφερόμενης προθεσμίας των δύο (2) μηνών, βεβαιώνονται υποχρεωτικά, εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) μηνών, από τον οικείο Ο.Τ.Α., στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. φορολογίας του παραβάτη. Η βεβαίωση των προστίμων αυτών γίνεται με τη σύνταξη και αποστολή χρηματικών καταλόγων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 58 του π.δ. 16/1989 όπως ισχύει, εισάγονται σε Ειδικό Κωδικό Αριθμό Εσόδου του Κρατικού Προϋπολογισμού, τα δε εισπραττόμενα ποσά, μετά την αφαίρεση των δαπανών είσπραξης, αποδίδονται κατά τετράμηνο στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, το οποίο τα διανέμει στους Ο.Τ.Α. με βάση συντελεστές κατανομής, που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος».

10. Στις διατάξεις των άρθρων 121 παρ. 1 και 126 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα, όπως τα ως άνω άρθρα ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με τις διατάξεις των

άρθρων 7 παρ. 2 του ν. 4322/2015 (Α' 42) και 1 παρ. 2 του ν. 3189/2003 (Α' 243) αντίστοιχα, ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 121

Ορισμοί

1. Στο κεφάλαιο αυτό με τον όρο ανήλικοι νοούνται αυτοί που, κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης, έχουν ηλικία μεταξύ του όγδοου και του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας τους συμπληρωμένων. ...

Άρθρο 126

Ανήλικοι ποινικώς ανεύθυνοι

1. Η αξιόποινη πράξη που τελέστηκε από ανήλικο οκτώ έως δεκαπέντε ετών δεν καταλογίζεται σε αυτόν.».

11. Στις διατάξεις των άρθρων 128, 130, 916 και 918 του Αστικού Κώδικα προβλέπονται τα ακόλουθα:

« Άρθρο 128

Ανίκανοι για δικαιοπραξία.

Ανίκανοι για δικαιοπραξία είναι: 1. Όποιοι δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο έτος...

Άρθρο 130

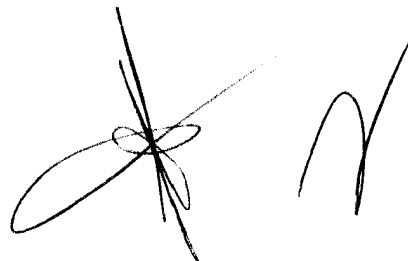
Δήλωση βούλησης από ανίκανο.

Η δήλωση βούλησης από ανίκανο για δικαιοπραξία είναι άκυρη.

Άρθρο 916

Όποιος δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο έτος της ηλικίας του δεν ευθύνεται για τη ζημία που προξένησε.

Άρθρο 918

Αυτός που προξένησε τη ζημία, εφόσον κατά τις διατάξεις των άρθρων 915 έως 917 δεν έχει ευθύνη, μπορεί να καταδικαστεί από το δικαστήριο, ύστερα από εκτίμηση της κατάστασης των μερών, σε εύλογη αποζημίωση, αν η ζημία δεν μπορεί να καλυφθεί από αλλού».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

12. Με βάση τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 4 περ. γγ του π.δ. 237/1986 επιβάλλεται σε βάρος του κυρίου ή κατόχου, καθώς και σε βάρος του οδηγού δικύκλου οχήματος, που κυκλοφορεί χωρίς ασφαλιστική κάλυψη, χρηματικό πρόστιμο διακοσίων πενήντα (250) ευρώ. Περαιτέρω, με βάση τη διάταξη του άρθρου 88 παρ. 6 του ν. 2696/1999 (Κ.Ο.Κ.), επιβάλλεται σε βάρος αυτού που θέτει σε κυκλοφορία, καθώς και σε βάρος αυτού που οδηγεί μοτοποδήλατο, που δεν είναι εφοδιασμένο με άδεια κυκλοφορίας, διοικητικό πρόστιμο διακοσίων (200,00) ευρώ. Τέλος, με βάση τη διάταξη του άρθρου 94 παρ. 4 του Κ.Ο.Κ., επιβάλλεται σε βάρος αυτού που καταλαμβάνεται να οδηγεί μοτοποδήλατο, και στερείται ή δεν κατέχει την κατάλληλη άδεια οδήγησης, διοικητικό πρόστιμο διακοσίων (200,00) ευρώ.

13. Το χρηματικό πρόστιμο που προβλέπεται στην πρώτη και τα διοικητικά πρόστιμα, που προβλέπονται στις δεύτερη και τρίτη των αμέσως προαναφερομένων διατάξεων, συνιστούν διοικητικές κυρώσεις ή διοικητικές ποινές (ΝΣΚ 308/2016, σκέψη 18, πρβλ. και Αναστάσιος Τάχος, *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, 9η έκδοση, Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα 2008, σ. 634). Οι διοικητικές κυρώσεις ή διοικητικές ποινές εντάσσονται στην κατηγορία των ατομικών διοικητικών πράξεων που δημιουργούν υποχρεώσεις και επιβάλλονται προς συμμόρφωση των προσώπων στο νόμο και τις διαταγές των διοικητικών οργάνων (Αναστάσιος Τάχος, ό.π., σ. 628, του ίδιου, *Ερμηνεία Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας* (Ν. 2690/1999, όπως τροποποιήθηκε), 4η έκδοση, Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα 2009, σ. 739). Οι διοικητικές κυρώσεις (ποινές) επιβάλλονται στα πρόσωπα από τη

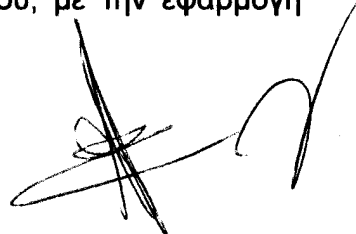
διοικητική αρχή, λόγω παράβασης κανόνα δικαίου και εξυπηρετούν τους σκοπούς της καταστολής και της πρόληψης και διακρίνονται από τα διοικητικά μέτρα, τα οποία δεν έχουν γνήσιο κυρωτικό χαρακτήρα, αλλά εξασφαλιστικό, ήτοι παρόλο που και αυτά επιβάλλονται από τα ίδια όργανα και προσβάλλουν δικαιώματα ή εννομα συμφέροντα πολιτών, που συνδέονται με παράβαση κανόνα δικαίου, ωστόσο αποβλέπουν εν όλω ή εν μέρει στη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος ή της εύρυθμης λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας και της απρόσκοπτης διερεύνησης των συνθηκών διάπραξης πιθανού παραπτώματος (βλ. παρατηρήσεις Κωνσταντίνου Σαμαρτζή στην υπ' αριθμ. 362/2013 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με παραπομπές στη θεωρία και νομολογία, ΔιΔικ 2014, σσ. 1536 επ.). Ειδικότερα, όσο αφορά στα πρόστιμα που προβλέπονται στον Κ.Ο.Κ., η μεν απειλή τους αποσκοπεί στην αποτροπή της διάπραξης οδικών παραβάσεων, η δε επιβολή τους από τα αρμόδια διοικητικά όργανα στην τιμωρία τους (ΝΣΚ 308/2016, σκέψη 18).

14. Οι διοικητικές κυρώσεις ή διοικητικές ποινές επιβάλλονται σε βάρος προσώπου, που διαθέτει ικανότητα προς καταλογισμό (ΝΣΚ 220/2007).

15. Περαιτέρω, κατά την ενώπιον του Τμήματος διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών επί της ερμηνείας των προπαρατεθεισών διατάξεων, σε σχέση με το διδόμενο πραγματικό, διατυπώθηκαν οι ακόλουθες γνώμες:

16. Η πρώτη γνώμη, την οποία υποστήριξαν οι Χρυσαφούλα Αυγερινού, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Αντιπρόεδροι Ν.Σ.Κ., Γεώργιος Κανελλόπουλος, Ευστράτιος Συνοίκης, Παναγιώτης Παππάς και Αθανάσιος Θεοχάρης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους (ψήφοι έξι – 6), με την οποία συντάχθηκε και ο Εισηγητής Πάρεδρος (γνώμη χωρίς ψήφο) Παντελεήμων Παπαδάκης, δέχθηκε επί του πρώτου σκέλους του ερωτήματος τα εξής:

Στο π.δ. 237/1986 και στον Κ.Ο.Κ. δεν περιέχεται κάποια ρύθμιση, σχετικά με την επιβολή ή μη των ως άνω προστίμων σε βάρος ανηλίκων παραβατών και δη ηλικίας κάτω των δέκα ετών. Επομένως, ως προς το ζήτημα αυτό υφίσταται καταρχήν κενό νόμου, τυγχάνει δε ερευνητέο αν πρόκειται για εκούσιο ή ακούσιο κενό, αναλόγως δε αν μπορεί να καλυφθεί με νόμιμο τρόπο. Περαιτέρω, σύμφωνα με την αρχή της αναλογίας, όταν δεν υπάρχει ρητή κείμενη διάταξη που να ρυθμίζει ορισμένη σχέση, η τελευταία ρυθμίζεται, εφόσον συντρέχει ταυτότητα του λόγου, με την εφαρμογή

ανάλογης διάταξης, η οποία συνάγεται από τους ισχύοντες κανόνες δικαίου (Γεώργιος Μπαλής, *Γενικά αρχαί του Αστικού δικαίου*, έκδοση 8η, Αθήνα: Αφοί Π. Σάκκουλα 1961, σσ. 25-26). Η αρχή αυτή διέπει ολόκληρο το δίκαιο, ενώ δεν αποκλείεται η εφαρμογή της και στο διοικητικό δίκαιο (Αναστάσιος Τάχος, *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, 9η έκδοση, Αθήνα – Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Σάκκουλα 2008, σ. 199, ΣτΕ 353/2007, 933, 4987/1988). Ειδικότερα, όσο αφορά στην εφαρμογή της εν λόγω αρχής στο διοικητικό δίκαιο πρέπει να σημειωθούν τα εξής: Στο κράτος δικαίου ως γενικός κανόνας ισχύει η απαγόρευση της αναλογίας επαχθούς ρύθμισης για τον διοικούμενο. Όταν, όμως, η εφαρμογή της ως άνω αρχής πρόκειται να ωφελήσει τον διοικούμενο, δεν τίθεται τέτοιο θέμα (Ιάκωβος Μαθιουδάκης, *Η αναλογική εφαρμογή διατάξεων στις διοικητικές κυρώσεις*, ΕΔΚΑ 2005, σσ. 721 επ.).

17. Εξάλλου, το ζήτημα επιβολής ή μη των ως άνω προστίμων του Κ.Ο.Κ. σε βάρος ανηλίκων παραβατών δεν απασχόλησε το νομοθέτη του ν. 2696/1999 ούτε κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ούτε και σε μεταγενέστερες τροποποιήσεις του μέχρι σήμερα. Επομένως, η έλλειψη ρύθμισης στον Κ.Ο.Κ., σχετικά με την δυνατότητα επιβολής των ως άνω προστίμων, συνιστά ακούσιο κενό, που μπορεί να καλυφθεί με την εφαρμογή αναλόγων διατάξεων που υφίστανται στο δίκαιό μας και ρυθμίζουν την ποινική και αστική ευθύνη των ανηλίκων, όπως είναι οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Αστικού Κώδικα αντίστοιχα. Ειδικότερα, όσο αφορά στην ποινική ευθύνη των ως άνω προσώπων, από τη μεν διάταξη του άρθρου 121 του Ποινικού Κώδικα προκύπτει ότι οι ανήλικοι κάτω των οκτώ ετών δεν ενδιαφέρουν καθόλου ποινικά, συνεπώς δεν δύναται να επιβληθεί σε βάρος τους καμία ποινή και να ληφθεί κανένα μέτρο για οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη τελέσουν. Από τη δε διάταξη του άρθρου 126 προκύπτει ότι οι ανήλικοι από οκτώ έως δεκαπέντε ετών θεωρούνται, κατ' αμάχητο τεκμήριο, προφανώς λόγω της μικρής ηλικίας τους, ανίκανοι για καταλογισμό. Στην περίπτωση τους δύναται να τους επιβληθούν μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η τυχόν ωριμότητά τους ή η βαρύτητα της πράξης τους (Μιχαήλ Μαργαρίτης, Άντα Μαργαρίτη, *Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία – Εφαρμογή*, 3η έκδοση, Αθήνα: Δίκαιο & Οικονομία Π. Ν. Σάκκουλας 2014, άρθρο 126, αρ. 6, σ. 369). Εξάλλου, όσο αφορά στην δικαιοπρακτική ικανότητα και την αδικοπρακτική ευθύνη των ανηλίκων κάτω των δέκα ετών, καθώς και την αστική τους ευθύνη, στις διατάξεις των άρθρων 128 και 130 του Αστικού Κώδικα ορίζεται ότι τα πρόσωπα που δεν έχουν συμπληρώσει το

δέκατο έτος της ηλικίας τους, είναι ανίκανα για δικαιοπραξία και η δήλωση βούλησής τους είναι άκυρη. Σύμφωνα δε με τις διατάξεις των άρθρων 916 και 918 ΑΚ, τα ως άνω πρόσωπα δεν ευθύνονται για τη ζημία που προξένησαν, παρά μόνο μπορούν να καταδικασθούν από το δικαστήριο, ύστερα από εκτίμηση της κατάστασης των μερών, να καταβάλουν εύλογη αποζημίωση, αν η ζημία που προξένησαν δεν μπορεί να καλυφθεί από αλλού.

18. Περαιτέρω, το κενό νόμου, που υφίσταται λόγω της έλλειψης ρύθμισης στο π.δ. 237/1986 όπως και στον Κ.Ο.Κ., σχετικά με την επιβολή των εν λόγω προστίμων σε βάρος ανηλίκων προσώπων, ενδείκνυται να πληρωθεί με την αναλογική εφαρμογή των, πλέον συγγενών εν προκειμένω, προαναφερομένων διατάξεων του Ποινικού Κώδικα (πρβλ. ΝΣΚ 220/2007) για τους εξής λόγους: Πρώτον, οι διατάξεις αυτές ανήκουν στο δημόσιο δίκαιο, όπως και αυτές του π.δ. 237/1986 και του Κ.Ο.Κ., σε αντίθεση με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, που ανήκουν στο ιδιωτικό δίκαιο. Δεύτερον, διότι οι κρίσιμες διατάξεις του μεν π.δ. 237/1986 αποσκοπούν στη διασφάλιση της κυκλοφορίας οχημάτων που έχουν ασφαλισθεί για την έναντι τρίτων αστική ευθύνη, του δε Κ.Ο.Κ. αποσκοπούν στην αποτροπή και τιμωρία της διάπραξης οδικών παραβάσεων, ήτοι στοχεύουν στην προστασία της οδικής ασφάλειας με την επιβολή από την Πολιτεία διοικητικών κυρώσεων σε βάρος των παραβατών και δεν ρυθμίζουν ιδιωτικές σχέσεις. Τρίτον, διότι στις διατάξεις αυτές η επιβολή των προστίμων βαίνει εκ παραλλήλου με την επιβολή ποινικών κυρώσεων.

19. Στην προκειμένη, συνεπώς, περίπτωση, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 121 και 126 του Ποινικού Κώδικα, οι Ι. Π. και Π. Π., ως ανήλικοι κάτω των δεκαπέντε ετών δεν είχαν ικανότητα προς καταλογισμό και, επομένως, στην προκειμένη περίπτωση, μη νόμιμα επιβλήθηκαν σε βάρος τους: (α) το χρηματικό πρόστιμο, που προβλέπεται στο άρθρο 5 παρ. 4 περ. γγ του π.δ. 237/1986 και επιβάλλεται σε βάρος του κυρίου ή κατόχου, καθώς και σε βάρος του οδηγού δικύκλου οχήματος, που κυκλοφορεί χωρίς ασφαλιστική κάλυψη, (β) το διοικητικό πρόστιμο, που προβλέπεται στο άρθρο 88 παρ. 6 του ν. 2696/1999 (Κ.Ο.Κ.) και επιβάλλεται σε βάρος αυτού που θέτει σε κυκλοφορία, καθώς και σε βάρος αυτού που οδηγεί μοτοποδήλατο, που δεν είναι εφοδιασμένο με άδεια κυκλοφορίας και (γ) το διοικητικό πρόστιμο, που προβλέπεται στο άρθρο 94 παρ. 4 του Κ.Ο.Κ. και

επιβάλλεται σε βάρος αυτού που καταλαμβάνεται να οδηγεί μοτοποδήλατο και στερείται ή δεν κατέχει την κατάλληλη άδεια οδήγησης.

20. Η δεύτερη γνώμη, την οποία υποστήριξαν οι Αικατερίνη Γρηγορίου και Γαρυφαλιά Σκιάνη, Νομικοί Σύμβουλοι (ψηφοί δύο – 2), δέχθηκε επί του ίδιου, ως άνω, (πρώτου) σκέλους του ερωτήματος ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν υφίσταται κενό νόμου, καθόσον από την γραμματική αλλά και την τελολογική ερμηνεία των διατάξεων των άρθρων 5 παρ. 4 περ. γγ του π.δ. 237/1986, 88 παρ. 6 άρθρου και 94 παρ. 4 του Κ.Ο.Κ., προκύπτει ότι τα πρόστιμα που προβλέπονται σε αυτές, επιβάλλονται αδιακρίτως σε κάθε πρόσωπο, που καταλαμβάνεται να οδηγεί μοτοποδήλατο που δεν είναι εφοδιασμένο με άδεια κυκλοφορίας ή στερείται ή δεν κατέχει την κατάλληλη άδεια οδήγησης. Ο νομοθέτης γνωρίζει το φαινόμενο που έχει λάβει ευρύτατη έκταση στην ελληνική κοινωνία, ότι δηλαδή ανήλικοι οδηγούν χωρίς άδεια οδήγησης και ασφαλιστική κάλυψη, κυρίως μοτοποδήλατα. Παρά ταύτα δεν διακρίνει, προεχόντως για παιδαγωγικούς και αποτρεπτικούς λόγους. Τα αρμόδια αστυνομικά όργανα νομίμως διαπιστώνουν την παράβαση, όταν ο ανήλικος που οδηγεί καταλαμβάνεται χωρίς την απαιτούμενη άδεια. Άλλο βεβαίως είναι το ζήτημα της οικονομικής επιβάρυνσης από τα επιβαλλόμενα πρόστιμα του Κ.Ο.Κ., την οποία φέρουν τελικώς οι έχοντες την σχετική ευθύνη για τις πράξεις του ανηλίκου, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, δηλ. οι έχοντες την επιμέλεια των ανηλίκων, που δεν ενδιαφέρει πάντως το νομοθέτη του Κ.Ο.Κ. Επομένως, στην περίπτωση του ερωτήματος, εφόσον τα αρμόδια αστυνομικά όργανα κατέλαβαν τους ανήλικους να οδηγούν μοτοποδήλατα χωρίς την απαιτούμενη άδεια, νομίμως βεβαίωσαν τις παραβάσεις που διαπίστωσαν κατά τα εκτιθέμενα στο ιστορικό.

21. Περαιτέρω, μετά την ως άνω αρνητική απάντηση που δόθηκε από το Τμήμα, κατά πλειοψηφία, στο πρώτο σκέλος του ερωτήματος, σύμφωνα με την οποία δεν είναι νόμιμη η επιβολή των ως άνω προστίμων στους εν λόγω ανηλίκους, διότι στερούνται της ικανότητας προς καταλογισμό, ακολούθησε διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών επί του δευτέρου και του τρίτου σκέλους του ερωτήματος, ήτοι σχετικά με το αν είναι επιτρεπτή η ανάκληση των ως άνω Πράξεων Βεβαίωσης Παράβασης που εκδόθηκαν από τα αρμόδια αστυνομικά όργανα της Τροχαίας Βόλου σε βάρος των ως άνω ανηλίκων και εγκρίθηκαν τελικά από τον Διοικητή του Τμήματος Τροχαίας Βόλου, που απέρριψε τις εναντίον τους προβληθείσες

«αντιρρήσεις», καθώς και αν είναι δυνατή η ανάκληση των επιβληθέντων χρηματικών/ διοικητικών προστίμων, μετά την καταβολή του αντιτίμου τους. Κατά τη συζήτηση αυτή διατυπώθηκαν οι ακόλουθες γνώμες:

22. Η πρώτη γνώμη, την οποία υποστήριξαν οι Χρυσαφούλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Γεώργιος Κανελλόπουλος, Ευστράτιος Συνοίκης, Παναγιώτης Παππάς και Αθανάσιος Θεοχάρης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους (ψήφοι πέντε – 5), με την οποία συντάχθηκε και ο Εισηγητής Πάρεδρος (γνώμη χωρίς ψήφο) Παντελεήμων Παπαδάκης, δέχθηκε αναφορικά με τα ως άνω (δεύτερο και τρίτο) σκέλη του ερωτήματος, τα εξής:

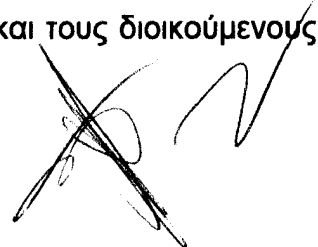
Κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, η οποία απορρέει από την τήρηση της αρχής της νομιμότητας, που δεν ανέχεται τη διατήρηση σε ισχύ παρανόμων διοικητικών πράξεων, η ανάκληση των παράνομων ή πλημμελών ατομικών διοικητικών πράξεων επιτρέπεται ελεύθερα (ΣτΕ 4026/2008, 2282/1992), ακόμη και αν χαρακτηρίζονται από το νόμο ως «οριστικές», «ανέκκλητες», «τελεσίδικες» ή «αμετάκλητες» (ΣτΕ 1024/2016, 2692/1999, 880, 3261/1998, 1405/1984, 312/1983), ανεξάρτητα από το αν από τις πράξεις αυτές έχουν απορρεύσει δικαιώματα των διοικουμένων, εφόσον η ανάκληση γίνει μέσα σε εύλογο χρόνο από την έκδοσή τους (ΣτΕ 1090/2006, 41/1996, 380/1988, 598/1987) – βλέπε, και αντίθετες ΝΣΚ 220/2007, 432/1996 (πλειοψ.), ειδικά όμως για καταλογιστικές πράξεις που επιβλήθηκαν για παραβάσεις της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας) - . Ο εύλογος χρόνος κρίνεται από το δικαστήριο κατ' εκτίμηση των συνθηκών κάθε περίπτωσης, δεν μπορεί όμως, σύμφωνα με τον α.ν. 261/1968, να είναι λιγότερος από πέντε έτη από την έκδοση της πράξης, εκτός αν υπάρχει αντίθετη ειδική διάταξη (ΣτΕ 3424/1988). Παράνομες ή πλημμελείς είναι οι διοικητικές πράξεις που πάσχουν από ακυρότητα και οι οποίες, αν προσβάλλονταν με αίτηση ακύρωσης ή προσφυγή, θα ακυρώνονταν. Η ανάκληση χωρεί μόνο για λόγους νομιμότητας και όχι για διαφορετική εκτίμηση των ίδιων πραγματικών περιστατικών (ΣτΕ 3629/1984), εκτός αν συντρέχει λόγος δημοσίου συμφέροντος (ΣτΕ 3398/1987, 441/1984). Πάντως, έγκειται στην διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης, ακόμη και αν ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει σχετική αίτηση, να ανακαλέσει τις παράνομες ατομικές διοικητικές πράξεις, όταν αυτό επιτρέπεται (ΣτΕ 1818/2007, 1041, 2176/2004, 3101/1997, 511, 2891/1988, 5353/1987), εκτός αν υφίσταται ρητή διάταξη που επιβάλλει τέτοια

υποχρέωση (ΣτΕ 3824/2008, 278/1990) ή από την οποία η υποχρέωση αυτή σαφώς προκύπτει ή αν η ανακλήση είναι αναγκαία προς συμμόρφωση σε ακυρωτική δικαστική απόφαση (ΣτΕ 2453/1984). Αρμόδιο όργανο να ανακαλέσει την παράνομη ατομική διοικητική πράξη είναι, σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 1 του ν. 2690/1999 (Α' 45) (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας), όπως ισχύει, τόσο το όργανο που την εξέδωσε, όσο και αυτό που κατά το χρόνο της ανάκλησης είναι αρμόδιο για την έκδοση της ανακαλούμενης πράξης (Επαμεινώνδας Σπηλιωτόπουλος, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, τόμος 1, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη 2017, 15η έκδοση, αρ. 180, σσ. 170-171). Ενόψει μάλιστα της προαναφερόμενης αρχής του διοικητικού δικαίου, κατά την οποία οι διοικητικές πράξεις και όταν ακόμη χαρακτηρίζονται από το νόμο ως οριστικές, μπορεί να ανακαλούνται από το όργανο που τις εξέδωσε για λόγους νομιμότητας, είναι επιτρεπτή, παρά τη θέσπιση ειδικής διοικητικής διαδικασίας, με την πρόβλεψη άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής και τον εκ του νόμου χαρακτηρισμό της απόφασης που εκδίδεται επ' αυτής ως οριστικής, η επάνοδος της Διοίκησης είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων επί του θέματος και η ανάκληση της απόφασης που εκδόθηκε επί της ενδικοφανούς προσφυγής (ΣτΕ 1024/2016). Αν ανακληθεί η πράξη που απορρίπτει ενδικοφανή προσφυγή, ανακαλείται και η πράξη που είχε προσβληθεί με αυτήν (ΣτΕ 1040/2005). Τέλος, οι παράνομες ατομικές διοικητικές πράξεις, που είναι δυσμενείς για τον διοικούμενο, ανακαλούνται οποτεδήποτε, χωρίς χρονικούς περιορισμούς και μόνο κατ' εξαίρεση ή ως άνω προς όφελος του διοικουμένου ανάκληση δεν επιτρέπεται να γίνει μετά την παρέλευση μακρού χρόνου, αν αποκλείεται από ρητές διατάξεις ή δημιουργήθηκαν από αυτές δικαιώματα τρίτων ή νομικές καταστάσεις που επιβάλλουν τη διατήρηση της πράξης (ΣτΕ 4090/1987).

23. Εκ των προαναφερομένων συνάγεται ότι στην προκειμένη περίπτωση, κατά την οποία μη νόμιμα επιβλήθηκαν σε βάρος των προαναφερομένων ανηλίκων τα εν λόγω χρηματικά πρόστιμα, η Διοίκηση έχει την διακριτική ευχέρεια, σύμφωνα με τις γενικές αρχές που διέπουν την ανάκληση των διοικητικών πράξεων, να ανακαλέσει τις σχετικές δυσμενείς ατομικές διοικητικές πράξεις οποτεδήποτε, παρόλο που αυτές θεωρούνται «οριστικές», αφού οι συνιστώσες ενδικοφανείς προσφυγές «αντιρρήσεις» που ασκήθηκαν εναντίον τους, κατ' άρθρο 104 παρ. 2 του Κ.Ο.Κ., απορρίφθηκαν. Αρμόδιο όργανο για να ανακαλέσει τις σχετικές Πράξεις Βεβαίωσης Παράβασης είναι, εν προκειμένω, κατ' άρθρο 21 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής

Διαδικασίας, ο Διοικητής του Τμήματος Τροχαίας Βόλου, με τις ως άνω πράξεις του οποίου επικυρώθηκαν οι εν λόγω Πράξεις Βεβαίωσης Παράβασης, μετά την εξέταση και απόρριψη των σχετικών «αντιρρήσεων». Τέλος, δεν κωλύεται, σύμφωνα με τις ίδιες, ως άνω, γενικές αρχές η ανάκληση των ως άνω Πράξεων Βεβαίωσης Παράβασης, με τις οποίες μη νόμιμα επιβλήθηκαν τα χρηματικά και διοικητικά πρόστιμα, από τυχόν εξόφλησή τους.

24. Η δεύτερη γνώμη, την οποία υποστήριξαν οι Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Αικατερίνη Γρηγορίου και Γαρυφαλιά Σκιάνη, Νομικοί Σύμβουλοι (ψήφοι τρεις – 3), δέχθηκε ότι, ναι μεν είναι, καταρχήν, επιτρεπτή η ανάκληση των ως άνω ατομικών διοικητικών πράξεων, εφόσον αυτές κρίνονται μη νόμιμες, ωστόσο από το συνδυασμό των διατάξεων των παραγράφων 2, 3 και 5 του άρθρου 104 του Κ.Ο.Κ. συνάγεται ότι η κατά χρόνο αρμοδιότητα επανελέγχου της νομιμότητας των επιβαλλόμενων από τα οποιαδήποτε αστυνομικά όργανα προστίμων για παραβάσεις του Κ.Ο.Κ. περιορίζεται εντός του χρονικού διαστήματος, κατά το οποίο η διοικητική πράξη βεβαίωσης βρίσκεται, κατά νόμο, στην εξουσία της αρμόδιας για την επιβολή τους αστυνομική υπηρεσία (Τροχαίας). Η εξουσία δε της αρμόδιας αστυνομικής αυτής αρχής εξαντλείται, με την επιβαλλόμενη από το νόμο ενέργειά του Προϊσταμένου της για αποστολή των σχετικών πράξεων, αναλόγως, είτε στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή στον δικαιούχο Ο.Τ.Α., οπωσδήποτε δηλαδή μετά την παρέλευση της δεκαήμερης προθεσμίας του άρθρου 104 παρ. 3 του Κ.Ο.Κ. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής και την αποστολή στον Ο.Τ.Α., μόνα αρμόδια για τον έλεγχο των επιβληθέντων προστίμων του Κ.Ο.Κ. είναι τα διοικητικά δικαστήρια. Η ερμηνεία αυτή επιβάλλεται και δικαιοπολιτικά, διότι αναγνώριση αρμοδιότητας σε οποιαδήποτε αστυνομικά όργανα ελέγχου τήρησης του Κ.Ο.Κ., ως εν προκειμένω, για μεταγενέστερη δυνατότητα επανεξέτασης από αυτά, και μάλιστα αυτεπαγγέλτως και στο διηνεκές (οποτεδήποτε και άνευ χρονικού περιορισμού), διοικητικών πράξεων επιβολής χρηματικών και άλλων κυρώσεων σε βάρος διοικουμένων και ανάκλησης πράξεων επιβολής προστίμων, είναι αντίθετη προς τις αρχές του αστυνομικού δικαίου, το οποίο αποτελεί όλως ειδικό τομέα του διοικητικού δικαίου με αυστηρό προσδιορισμό των καθηκόντων των αστυνομικών οργάνων, προς τον οποίον δεν συνάδει, ή άνευ άλλου τινός εφαρμογή των γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου για την ανάκληση διοικητικών πράξεων. Παροχή τέτοιας ευχέρειας εκθέτει τα αστυνομικά όργανα της Πολιτείας, αλλά και τους διοικούμενους

σε καθεστώς πλήρους ανασφάλειας δικαίου και δη στον τομέα επιβολής κανόνων δημόσιας τάξης, με αυτονόητες τις συνέπειες μιας τέτοιας πρακτικής. Με βάση τα ανωτέρω, στην προκείμενη περίπτωση και σύμφωνα με το διδόμενο από την υπηρεσία ιστορικό δεν είναι δυνατή η ανάκληση των προστίμων από το Διοικητή του Τμήματος Τροχαίας Βόλου, με πράξη του οποίου επικυρώθηκαν οι Πράξεις Βεβαίωσης Παράβασης, μετά την εξέταση και απόρριψη των σχετικών «αντιρρήσεων», λόγω έλλειψης χρονικής αρμοδιότητάς του. Ανήκει δε στην αρμοδιότητα του οικείου Ο.Τ.Α. η εξέταση τυχόν αιτήματος από τους ενδιαφερόμενους για διαγραφή των απαιτήσεών αυτού από τα βεβαιωθέντα και αποσταλέντα σε αυτόν ως δικαιούχο πρόστιμα (βλ. Γνωμ. 308/2016 Ε' Τμήματος ΝΣΚ, παράγραφος 24).

Απάντηση

25. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδοτεί **κατά πλειοψηφία** ότι:

(α) Δεν είναι νόμιμη η έκδοση των υπ' αριθμ. 625300181507, 625300181508, 625300179431 και 625300179430 Πράξεων Βεβαίωσης Παράβασης του Τμήματος Τροχαίας Βόλου σε βάρος των ανηλίκων (εξήμισυ και εννιάμισυ ετών αντίστοιχα) Ι. Π. και Π. Π.

(β) Είναι επιτρεπτή η ανάκληση των ως άνω Πράξεων Βεβαίωσης Παράβασης, που εκδόθηκαν σε βάρος των ως άνω ανηλίκων, από τον Διοικητή του Τμήματος Τροχαίας Βόλου, με πράξεις του οποίου επικυρώθηκαν.

(γ) Δεν κωλύεται η ανάκληση των ως άνω επικυρωθέντων Πράξεων Βεβαίωσης Παράβασης, μετά την καταβολή του αντιτίμου τους.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 22 - 2 - 2019

Η Πρόεδρος του Τμήματος

Χρύσαφούλα Α. Αυγερινού

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Παντελεήμων Ι. Παπαδάκης

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.